

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Satisfactio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

stianos, quia contra cle. vnic. de iud. Neq; ad illos Christiani possunt arma deferre. sup. Excommunicatio 14. multa alia de eis. supra. iudæi. §. 11. & 13.

SATISFACTIO.

SA T I S F A C T I O, quæ est tertia pars sacramenti pœnitentiæ, importat medicinam quandam, curantem præterita peccata, & à futuris præseruantem: quæ quâuis Deo æquiualens esse non possit, potest tamen sufficiens fieri ex Dei gratia: de qua Tho. 4. sent. d. 11. q. 1. a. 1. q. 1. & est secundum Greg. Præterita mala plangere, & plangenda non amplius committere.

RE G U L A R I T E R hæc pœnitentia sacramentalis est à sacerdote in confessione sacramentali imponenda, ut pœnitentiæ sacramentum habeat omnes partes suas materiales, tamen in tribus casibus omitti potest. Primo, quando constat pœnitentem integrè satisfecisse: tunc non debet amplius legari, quia coram Deo non amplius obligatur. Secundo, quando pœnitens est impotens, ut potè in extremis, ex tunc sufficit indicare ei pœnitentiâ soluendam quando poterit, & sic illi absolueret. Adiuuatiq; potest suffragijs ecclesiæ: ut in c. ab infirmis. 26. q. 7. Tertio, quæ pœnitens nullam vult acceptare pœnitentiam, etiam minimam, offerens se satisfacturum in purgatorio, est etiam absoluentus, sicut sup. confessio. §. 29.

PA R T I S satisfactione tria possunt imponi, vel oratio, vel elemosyna, vel ieiunium, per quod intellige omnes corporales exercitationes propter Deum, ut peregrinatio, disciplina, & huiusmodi. Elemosyna tamè videtur esse magis satisfactoria, iuxta illud Dani. Peccata tua elemosynis redime. Sit ergo sacerdos discretus; ut pœnitentiâ imponat commensuram, tribus videlicet, peccatori, peccato, & fini. Nam peccatori infirmo parua sufficit pœnitentia, similiter & illi, qui parum deuotionis habet, quia si magna ei daretur, fortè non persolueret. Debet etiâ peccato conuenire, ut secundum peccati conditiones pœnitentiâ applicetur, sicut luxuriose ieiunium, auaro elec-

mosyna, & sic de singulis, ut contraria contrarijs curentur. Debet & fini conuenire, id est, saluti animæ, ut per pœnitentiâ excidantur peccatorum occasiones, ut ne quis ad talem locum vadat, vel ludat, quando hæc sunt peccati causa.

N O N refert an imponat pœnitentiâ ante absolutionem, vel post, dummodò confessor videat in pœnitente animi præparationem. Melius tamen videtur ut ante imponat, & eum interroget, an sit contentus eam acceptare, & facere. Caveat autem ne sequeatur eos, qui vnam Pater noster imponunt tunc soluendum statim pro pœnitentiâ, ut illum in gratia perficiat, & post aliam magnam pœnitentiâ non sacramentalem imponunt. Hoc enim pœnitentibus nociuum est, quoniam cum hæc pœnitentiâ non sit sacramentalis, non tantum est satisfactoria, sicut si esset sacramentalis. Nec oportet timere, quia etiam quæ non fiat in gratia, non est necessè reiterare confessionem, quia si non satisfecit Deo, sit tamè satis ecclesiæ. sup. Confessio. §. 10. detur ergo tunc pœnitentiâ, & hortetur confessor pœnitentem, ut quando soluit pœnitentiâ, de peccatis conteratur.

V T autem fructuosa sit satisfactio, debet regulariter fieri in gratia Dei, & tunc, & ubi, & quando, & sicut imposita est à confessore, & acceptata, secundum Caie. in si. 3. part. S. Tho. & qui hanc omittet, non propter hoc mortaliter ageret, nisi ex contemptu, quia non omittetur aliquod necessarium ad salutem, cum hæc sit solutio pœnitentiæ temporalis, quæ si hic non soluitur, soluetur in purgatorio. sec. Caie. ibi.

Et si fiat sine charitate, valet in foro ecclesiæ, sicut dicens officium in mortali, non tamen tutio valet ad expirationem pœnæ debite coram Deo pro peccatis, valebit tamen quod ad hoc, quando peccator ad eam redibit, quia pars est sacramentalis, & hoc verum est de ea, quæ relinquit post se effectum permanentem in totum, vel in parte adueniente charitate: ut dicit S. Th. sicut confessio informis & baptismus inci-

piunt postea valere. secundum Caieta. ibi. & Scot. Tab. verò ibi .§. vlt. dicit hoc esse contra S. Thom. 4. sentent. d. 11. q. 1. a. 3. Sed Silu. ibi, circa finem determinat, quod hæc diuersitas opinionum est tantum in verbis: quoniam illi, qui dicant penitentiam hanc debere iterari, intelligunt vel iniunctam vel æquiualem, vel hic, vel in purgatorio. Vide Silu. ibi, & Archidiacon. Florenti. 3. par. tit. 14. c. vlt. Si verò penitens non impleuit totam, vel tempore, aut loco deputatis, quod fuerat iniunctum, impleat postea, quoniam in satisfactione principale est opus, non autem circumstantia temporis, vel loci. Hæc determinatio multos consolari potest.

6 **P**ossere etiam quis sacramentale penitentiam per alium voluntarie acceptantem, & implentem satisfacere, cum consensu confessoris, qui imposuit, vel alterius, ut mutatio sententiæ quò ad personam satisfactricem, si fiat à iudice. In articulo autem mortis hoc fieri possit sine tali licentia, sub ratione binone: secundum Caieta. ibi. Prædicta intellige, quod vnus pro alio potest satisfacere in quantum penitentia ordinatur ad solutionem debiti, non autem in quantum medicina est pro peccato vitando. Et qui pro alio soluit, debet esse in gratia. secundum Tab. ibi. §. 3. quia per charitatem actus vnus efficitur alterius, nec exigitur: ille pro quo ab alio satisfit, sit impotens, quia siue possit, siue non valet satisfactio, quantum ad debiti solutionem, ut dictum est, non tamen bene factum est alteri imponere, quando quis per se potest, vel non apparet in eo aliqua impossibilitas ad soluendum datam penitentiam.

7 **Q**ui imponit alteri satisfactionem pro se, si moritur, non statim à pœna debita liberatur, sed completa satisfactione. ideo caueant homines, neque per se expleant, committant filijs, vel amicis, quia luent pœnam, antequam sit satisfactum: ut patet.

8 **F**LAGELLA à Deo missa, & aliarum tribulationes, quæ homo parienter ac-

ceptat, ad purgationem peccatorum sunt satisfactoria, secundum Tho. ubi supra. ar. 4. q. 2. Ideo calamitates equanimiter tollerari debent: consentit Greg. de Lazaro mendico loquens.

SCANDALVM.

SCANDALVM, quod importat dictum vel factum minus rectum, occasionem spiritualis ruinae præbens: secundum Th. secunda secundæ. q. 43. a. 1. opponitur charitati proximi. ideo peccatum est, dupliciterque committitur, per se, id est, ex intentione, ut alter ruat in peccatum, & sic est speciale peccatum trahens speciem ex fine: ut si intendit trahere aliquem ad furti vel adulterij consensum, vel alterius culpam, ut consentiens hic proprie peccat peccato scandalali: quia intendit recte alterius animæ nocuentum, cuius oppositum directe intendit fraterna correctio. Qui autem prouocat, vel inducit aliquem ad huiusmodi peccata, non propter hunc finem, videlicet ut ruat in peccatum, sed ut impleatur voluntas propria, vel alterius non peccat speciali peccato scandalali, sed peccatum hoc pertinet ad speciem peccati, ad quod prouocat. Scandalizare autem per accidens dupliciter contingit. Vno modo faciendū malū coram alijs, qui inde sumunt occasionem peccandi, & hoc peccatum non est in specie scandalali: quia hæc circumstantia, & si aggrauet hoc peccatum, non tamen mutat speciem, sed remanet in specie illius peccati, quod agit, ut puta blasphemiam, vel alterius. Alio modo faciendū actum non malū secundum se, sed habentem mali speciem, ex quo alij ad peccatum inducuntur, & hoc ad scandalum pertinet per se, si intendit ruinam: reductiue autem si non illam intendit, & si habet intentionem quis trahendi ad alium ad mortale, erit mortale, etiam quod factum illud esset veniale, vel nullū ex se, si intendit veniale, erit & scandalum veniale. Consentit his Caietanus. secunda secundæ. qu. 43. ad 1. 2. 3. dubium. Neque in summa ab hac sententia variare videtur, imò confirmat.